

nové mesto

A photograph of Pope Francis on the left, wearing his white cassock and zucchetto, looking down at a white sock held by a woman on the right. The woman has dark hair, wears glasses, a black blazer, and a white top. They are in a public setting, possibly a market or a fair, with other people blurred in the background.

Téma čísla

5 — 6 2026

**Ekonomika
spoločenstva**

Anouk Grevinová o kultúre dávania
Príhovor pápeža Leva XIV. k Hnutiu fokoláre
Martin Sepp o zmene paradigmy

NOVINKA

Posledný diel edície spiritualita

Od samého počiatku mala v charizme jednoty ústredné miesto Božia vôľa prežívaná ako odpoveď lásky k Bohu. Chiara Lubichová o nej v priebehu rokov často hovorila a písala, a navrhovala ju ako cestu k svätosti pre všetkých, ktorú treba žiť v každom prítomnom okamihu.

Eli Folonariová, ktorá s ňou žila viac ako päťdesiat rokov a teraz je zodpovedná za *Centrum Chiary Lubichovej*, svedčí: „Chiara bola zvyknutá v každej okolnosti rozpoznávať a milovať Božiu vôľu. Tak to bolo až do konca. Medzi stránkami *Evanjelia podľa Marka* bola nájdená jej poznámka: ‚Nepremeškať stretnutie.‘ S Ježišom? S bratom? Určite. V každom okamihu dňa nasledovala ‚lúč‘ vôle toho Boha, ktorý sa jej zjavil ako Láska.“

Táto zbierka čerpá z dokumentov, z veľkej časti doteraz nepublikovaných, ktoré sú uložené v *Centre Chiary Lubichovej*. Striedajú sa v nej stránky denníka, listy, pozdravy, myšlienky, ktoré nás vťahujú do cesty, ktorou prešla Lubichová, a ponúkajú syntézu jej chápania tohto kľúčového bodu spirituality jednoty.

132 strán | mäkká väzba | 13 × 20 cm

V edícii spiritualita už vyšli:

Boh je láska	Ježiš Opustený
Božie slovo	Mária
Láska k bratovi	Cirkev
Vzájomná láska	Duch Svätý
Eucharistia	Ježiš medzi nami
Jednota	Božia vôľa

obchod.nm.sk
0911 178 276

nové mesto

ČASOPIS NOVÉ MESTO

máj – jún 2026

Dvojmesačník, 35. ročník

VYDAVATEĽ

Vydavateľstvo Nové mesto, s.r.o.,

Cablíkova 10, 821 04 Bratislava,

IČO 31 377 424

ŠÉFREDAKTOR

Cyril Dunaj

VEDÚCA VYDANIA

Mária Valigová

REDAKČNÁ RADA

Cyril Dunaj, Mária Valigová,

Mária Kostyálová

TECHNICKÁ REDAKTORKA

Ľubica Hrmová

JAZYKOVÁ ÚPRAVA

Mária Majerníková, Katarína Boďová

PREKLADY A REDAKČNÁ SPOLUPRÁCA

Jozefína Brezovská, Štefan Kmeť

GRAFICKÝ DIZAJN

Mária Dolinská, Zuzana a Jozef Turlíkovi

FOTO NA OBÁLKE

Vatican Media

OBJEDNÁVKY A KONTAKT

Nové mesto Redakcia,

Tajovského 737/1, 040 01 Košice

casopis@nm.sk, +421 911 445 626

nm.sk/chcem-casopis/

PODPORA

Názov účtu: NOVE LUDSTVO

Č. účtu: SK 35 1100 0000 0029 4906 1968

Podpora cez darovaciu bránu:

www.nm.sk/podporte-nas/

Reg. číslo: EV 4634/12, ISSN 1339-0708.

S ciriek schválením Arcibiskupského úradu

v Trnave dňa 4. apríla 2001, č. 1143/2001

Dátum vydania: 27. apríl 2026

Tlač: VMV Prešov

Cyril Dunaj

Viac než zisk: spôsob bytia ako dar

V prvom tohtoročnom vydaní časopisu sme sa venovali téme kultúry a umenia. V úvodníku som písal o kultúre ako o spôsobe bytia. K tejto myšlienke sa vrátim aj teraz, no z inej strany.

Aktuálne číslo sa venuje kultúre dávania, teda spôsobu bytia, akým človek vteľuje a šíri nezištnosť a dar.

Na prvý pohľad sa tento rozmer vôbec nespája so svetom ekonomiky, práce či financií. Skôr si ho vieme predstaviť v rodine, medzi priateľmi alebo v dobrovoľníctve. A predsa je prítomný aj tam – vo firmách, v podnikaní či v pracovnom prostredí. Nie však ako naivná predstava, ale ako konkrétna skúsenosť.

Rozhovor s francúzskou výskumníčkou Anouk Grevinovou, ktorá je spoluzodpovedná za medzinárodnú komisiu Ekonomiky spoločnosti, ukazuje, že aj vo svete ekonomiky a financií je možné budovať vzťahy založené na vzájomnosti a dávaní. Ešte konkrétnejšie o tom svedčí aj naša knižná novinka *Keď dávanie obohacuje*. Autorka v nej predstavuje príbehy štyroch firiem z rôznych kútov sveta. Ich skúsenosť pripomína, že podnikanie nemusí byť postavené iba na logike zisku, ale môže vytvárať priestor aj pre nezištnosť, solidaritu a dávanie.

Možno príklady firiem, o ktorých sa píše v knihe, sa nám zdajú vzdialené. Podobné skúsenosti však nájdeme aj na Slovensku, ako to dosvedčujú stránky tohto čísla časopisu. Práca a ekonomika totiž nie sú len o číslach, výkonnosti, výsledkoch či zisku. Sú aj o tom, aké prostredie vytvárame, ako sa správame jeden k druhému a aké hodnoty vnášame do každodenných gest a skutkov.

Svetová ekonomika dnes nefunguje podľa logiky daru. No možno stojí za to položiť si otázku: čo by sa zmenilo, keby ňou bola preniknutá o niečo viac?

Téma dávania sa pritom netýka iba podnikateľov či ľudí vo vedení firiem. Dotýka sa nás všetkých. V rodinách, medzi susedmi, na pracoviskách, v spoločnosti. Každý z nás môže vo svojom priestore žiť spôsobom, ktorý nehľadá iba na vlastný prospech, ale necháva miesto aj pre nezištnosť, veľkorysosť, vzájomnosť...

Práve to je výzva pre dnešnú spoločnosť, často uzavretú do seba, individualistickú a rozdelenú. Kultúra dávania nás pozýva stať sa nositeľmi iného štýlu života – takého, ktorý premieňa prostredie zvnútra a prináša viac dôvery, vzťahov a nádeje.

Na nasledujúcich stranách ponúkame niekoľko pohľadov na túto tému. Nie vyčerpávajúco, ale ako pozvanie premýšľať, či aj naše každodenné činy nemôžu byť malým darom pre svet okolo nás.

Martina Baumann · fotografie: Dominik Sepp

Výskumníčka Anouk Grevinová prezradila, prečo biznis potrebuje ľudský prístup

Francúzska profesorka prišla do Bratislavy s úsmevom a skúsenosťami z opačného konca sveta. Cez príbehy firiem z Filipín či Kórey ukazuje, že ekonomika nemusí byť len neúprosným bojom o čísla.

Diskusia pri predstavení knihy *Keď dávanie obohacuje* v Albrechtovom dome v Bratislave. Anouk Grevinová predstavila nielen svoju knihu, ale povedala viac o Ekonomike spoločnosti a kultúre dávania.

Francúzska profesorka a výskumníčka Anouk Grevinová k nám prišla, aby tu predstavila nielen svoju knihu, ale povedala viac o Ekonomike spoločnosti a kultúre dávania. Diskusia s autorkou sa niesla v komornej atmosfére Albrechtovho domu v Bratislave. Na úvod prezradila, že sa na návštevu Slovenska veľmi tešila a jej prvou zastávkou boli Košice, kde sa stretla s priateľmi z Ekonomiky spoločnosti.

Anouk Grevinová pôsobí na Univerzite v Nantes, kde vedie unikátnu výskumnú katedru *Le don au tra-*

vail (Dar v práci). Napísala knihu *Keď dávanie obohacuje*, ktorú na slovenský trh prinieslo vydavateľstvo Nové mesto. Titul ponúka štyri príbehy firiem a jej zamestnancov – od Filipín cez Južnú Kóreu, Paraguaj až po Argentínu.

Najskôr treba zmeniť optiku

Posolstvo Anouk ukazuje, že ak chceme zastaviť epidémiu utrpenia v práci, musíme v prvom rade zmeniť optiku, cez ktorú sa pozeráme na výkon, zisk a me-

Tomáš Sepp · Mária Čalfová

**Zmena je nevyhnutná.
Ekonomika spoločnosti prináša
zmenu paradigmy a novú
ekonomickú kultúru**

Keď hovoríme o ES, vynára sa mi otázka, či firma konajúca podľa princípov ES má šancu prežiť. Ako by mal podľa teba vyzeráť dobrý vzťah medzi zamestnancom a zamestnávateľom v duchu ES? Môžeš uviesť príklad aj z tvojho prostredia?

Každá firma, ktorá pracuje aj pre dobro iných firiem, ľudí či spoločnosti, nemusí zákonite mať aj dobrú ekonomiku, inými slovami, nemusí sa jej až tak dobre ekonomicky dariť. Moja skúsenosť je však pozitívna, lebo nielen za posledných 20 rokov, ale aj momentálne sa nám vďaka už spomenutému nastaveniu v oblasti vzťahov darí aj po ekonomickej stránke. Samozrejme, v minulosti sme prežili aj ťažšie chvíle, keď sme museli ako majitelia vracáť do firmy už vyplatené zisky. Moja odpoveď na tvoju otázku je jednoznačne áno, že firma fungujúca na princípoch ES má vždy šancu, len treba byť trpezlivý a nevzdávať sa pri prvých neúspechoch.

Čo sa týka vzťahu zamestnávateľa a zamestnanca, v našom prípade to je veľmi jednoduché. Cieľom je neprístupovať k zamestnancovi ako k majetkovému aktívu, stroju, sluhovi, poddanému, ale predovšetkým ako k ľudskej bytosti, ktorá má svoju ľudskú hodnotu, aj s jej životom, problémami, starosťami. Takýto vzťah býva väčšinou zo strany zamestnancov aj pozitívne opätovaný. Tieto vzťahy však treba neustále živiť, budovať. Či už formou „chodbových“ rozhovorov, spoločným obedom, posedením pri káve alebo tímovými aktivitami. Naša firma je v tomto ohľade už pomerne zrelá a na budovanie vzťahov máme vytvorené niektoré nástroje, ako sú spoločné firemné podujatia (nemyslím tým len oblúbenú „slovenskú hádzanú“), ale napríklad športové komunitné aktivity. V našej firme sa podarilo vybudovať tímy bežcov, ktorí sa zúčastňujú na takmer všetkých bratislavských bežeckých aktivitách v tričkách našej firmy. Tento rok sa zúčastní na bežeckých pretekoch až 26 zamestnancov z radov všetkých štruktúr a z toho až 16 žien.

ES hovorí, že centrom nášho podnikania nemá byť primárne zisk, čiže peniaze, ale tie sú nevyhnutným prostriedkom, aby sa mohli robiť dobré veci. Štandardná filozofia firiem je vyprodukovať čo najväčší zisk a tomu sa podriaďuje všetko ostatné. Potom vzniká akási exklúzia, čiže vylúčenie, čo veľmi kritizoval aj pápež František.

Spomínaš pápeža Františka. Aj on sa inšpiroval Ekonomikou spoločnosti. Ako sa k nej dostal?

Pápež František už od začiatku svojho pontifikátu pozorne sledoval a všimol si aktivity ES, keďže jeho hlavnou témou boli od prvých dní chudobní a ľudia na okraji. Podporoval tieto myšlienky a snahu priniesť

alternatívu k súčasným princípom fungovania ekonomiky. Vyzval podnikateľov, aby *re-animovali* ekonomiku, dali jej „novú dušu“, aby mala na zreteli chudobných a vylúčených. To je jeho známa téma o perifériách. Dával veľký dôraz na to, aby ekonomika bola inkluzívna, teda aby rákala a spolupracovala s ľuďmi na okraji. Jeho iniciatíva inšpirovaná ES je známa ako *Františkova ekonomika* (FE).

Vo februári 2017 pozval Svätý Otec asi 500 zástupcov a protagonistov ES na súkromnú audienciu do Ríma, čím aj navonok vyjadril svoj postoj a blízkosť k ES.

Angažuješ sa aj v šírení Františkovej ekonomiky. Aký je vzťah FE a ES?

Františkova ekonomika ma pozitívne inšpirovala svojou možnosťou šíriť myšlienky ES vďaka pápežovi, ktorý má väčší dosah, ale aj vďaka novým rozmerom, ktorými sú ekológia a prepojenie so sociálnym učením Cirkvi. *Františkova ekonomika* vznikla na základoch ES, keď pápež František, inšpirovaný ES, oslovil mladých podnikateľov a ekonómov, aby spolu pretvorili doterajšiu ekonomiku na novú, inkluzívnu ekonomiku, zameranú na všetkých a na spoločné dobro. Čiže vzťah FE a ES je úplne fundamentálny, obe sú silno sociálne, zamerané na znižovanie chudoby. Ekonomika spoločnosti viac cez zmenu mentality podnikania a kultúru dávania a FE ako hnutie pre mladých a ako iniciatíva šírenia sociálneho učenia Cirkvi prostredníctvom aktuálnych tém, akými sú ekológia, chudoba, hlad či etické investovanie.

Ako sa ti darí naplňovať myšlienky FE a ES?

V rámci FE vzniklo nádherné česko-slovenské spoločenstvo ľudí, mladých aj starších, podnikateľov ES a aktivistov FE. Vďaka mladému koordinátorovi Josefovi Zvoníčkovi, ktorý sa zúčastnil priamo na štarte FE v Assisi a nadchol sa pre koordináciu aktivít v česko-slovenskom priestore, sa darí udržiavať a rozvíjať toto spoločenstvo. Sám som členom a zároveň podporovateľom tejto aktivity. Vidím veľký zmysel v šírení myšlienok ES a FE hlavne cez vzdelávanie mladých a v spolupráci s Cirkvou, farnosťami a rôznymi spoločenstvami. V spoločenstve FE sa stretli a prepojili aj mnohé doteraz samostatné iniciatívy, ktoré pracujú na úrovni farností a diecéz. Osobitnú pozornosť si zaslúži investičný fond *Teovia*, ktorý sa snaží „rozhýbať“ ekonomiku a podnikanie v rámci farností a diecéz, kde spoločenstvo znamená hlavne ochotu deliť sa o dobrá, či už o finančné, ale aj o odborné a profesionálne kapacity. Ide o vtiahnutie všetkých členov Cirkvi do spoluzodpovednosti za vytváranie dobieh,

NOVINKA

Keď dávanie obohacuje

Kniha prináša inšpiratívny pohľad na podnikanie a ukazuje, ako môže princíp daru a vzájomnosti pretvárať pracovné aj spoločenské vzťahy.

224 strán | mäkká väzba | 13 × 20 cm

obchod.nm.sk
0911 178 276

Táto publikácia vás môže inšpirovať a zrazu budete vidieť možnosti, ktoré sa vám nemuseli predtým zdať dosiahnuteľné. Pootvorí vám dvere do sveta ľudí, ktorí chceli urobiť niečo viac pre spoločnosť a nemali potrebu za to chcieť aj niečo naspäť.

Martina Baumann, novinárka